

IES AS LAGOAS

PLAN ANUAL DO DEPARTAMENTO
DE ORIENTACIÓN

Curso 2022/2023

ÍNDICE

1. XUSTIFICACIÓN BASEADA NO CONTEXTO.....	4
2. OBXECTIVOS XERAIS DO DEPARTAMENTO DE ORIENTACIÓN.....	6
3. PLANIFICACIÓN XERAL E DEFINIÇÃO DE ACCIÓNS PRIORITARIAS.....	7
3.1. Planificación xeral.....	7
3.1.1. Constitución do Departamento de Orientación.....	7
3.1.2. Orientadores.....	7
3.1.3. Plan de reunións dos membros do departamento.....	8
3.1.4. Coordinación con outros membros da comunidade educativa.....	8
3.1.5. Actividades complementarias planificadas polo departamento para o curso 2022/2023.....	8
3.2. Accións prioritarias.....	11
3.2.1. No ámbito da acción tutorial.....	11
3.2.1.1. Respecto ao profesorado.....	11
3.2.1.2. Respecto ás familias.....	12
3.2.1.3. Respecto ao centro	12
3.2.1.4. Respecto ao alumnado.....	13
3.2.2. No ámbito da orientación académica e profesional.....	18
3.2.2.1. Respecto ao profesorado.....	18
3.2.2.2. Respecto ás familias.....	18
3.2.2.3. Respecto ao alumnado.....	18
3.2.3. No ámbito da atención á diversidade.....	25
3.2.3.1. Respecto ao profesorado.....	25
3.2.3.2. Respecto ao alumnado.....	26
3.2.3.3. Respecto ás familias.....	27
3.2.3.4. Respecto ao centro	27
3.2.3.5. Outras.....	28
3.2.3.6. Apoio do profesorado de pedagogía terapéutica e de audición e linguaxe.....	28
3.2.3.7. Aportacións do departamento ao proxecto lector e plan anual de lectura.....	31

4. ESTRATEXIAS DE INTERVENCIÓN.....	35
5. CRITERIOS DE AVALIACIÓN DO PLAN.....	36
6. PROGRAMACIÓN XERAL DE PEDAGOXÍA TERAPÉUTICA E AUDICIÓN E LINGUAXE.....	37

1. XUSTIFICACIÓN BASEADA NO CONTEXTO

O labor orientador, no marco da Lei Orgánica 3/2020, do 29 de decembro, pola que se modifica a Lei Orgánica 2/2006, de 3 de maio, de Educación, debe contribuír ao logro dos principios básicos que nelas se propoñen:

- Inclusión educativa.
- Educación de calidade para todo o alumnado.
- Equidade na educación que garanta a igualdade de oportunidades.
- Esfuerzo compartido por todas as persoas que compoñen a comunidade educativa.

A nova lei adopta un enfoque de igualdade de xénero a través da coeducación e fomenta a aprendizaxe da igualdade efectiva de mulleres e homes, a prevención da violencia de xénero e o respecto á diversidade afectivo-sexual, introducindo a orientación académica e profesional con perspectiva inclusiva e non sexista e considerándoa como un dos factores que favorecen a calidade da ensinanza.

Por outra parte, a escolarización do alumnado con necesidade específica de apoio educativo deberá estar rexida polos principios de inclusión e participación, calidade, equidade, non discriminación e igualdade efectiva no acceso e permanencia no sistema educativo e accesibilidade universal para todo o alumnado, seguindo tamén a filosofía do DUA, diseño universal de aprendizaxe: uso de múltiples formas de expresión, motivación e representación.

Dentro deste marco legislativo, a orientación ten que ser entendida como un proceso permanente, responsabilidade de todo o equipo docente e coordinado pola persoa orientadora. Ademais, ha de ser **planificada** e **sistémica** (é dicir, dirixirse a todos os sectores da comunidade educativa, xa que todos eles forman un sistema no que as relacións que se establecen entre os seus membros inflúen en todos os demais e en si mesmos).

A orientación educativa e profesional desenvólvese, de acordo co establecido no Decreto 120/98 polo que se regula a orientación educativa e profesional na Comunidade Autónoma de Galicia, e na Orde do 24 de xullo de 1998 que o desenvolve, nos tres niveis que estruturan a organización escolar:

- na aula, **acción tutorial**.
- no centro, **departamento de orientación**.
- servizos externos, **equipos de orientación específicos**.

O modelo de intervención do departamento de orientación, tratará de adecuarse ás necesidades que vaian xurdindo, tendo en conta a quen van dirixidas as actuacións, e o contexto no que se desenvolven. Estruturarase en **programas** que se axusten aos tres principios fundamentais de **prevención, desenvolvemento e intervención social**.

Para o desenvolvemento das súas funcións o departamento de orientación actuará en tres ámbitos interrelacionados: **acción tutorial, atención á diversidade e orientación académica e profesional**.

Para realizar este plan debemos partir dunha análise do proxecto educativo e da memoria anual do departamento de orientación, tendo en conta as características dos diferentes membros que compoñen a comunidade educativa, é dicir, a contorna socio-cultural, centro, alumnado e familias.

Ademais, a traxectoria sanitaria que un ano máis seguimos a vivir por mor da COVID-19, obriga ao departamento de orientación a priorizar aquelas actuacións dirixidas a garantir o benestar emocional de toda a comunidade educativa, sendo máis necesaria que nunca a intervención no ámbito das emocións.

2. OBXECTIVOS XERAIS DO DEPARTAMENTO DE ORIENTACIÓN

- a. Dar a coñecer as súas funcións ao profesorado de novo ingreso e ás familias e sensibilizar aos distintos sectores da comunidade educativa da súa importancia para contribuír ao desenvolvemento integral do alumnado.
- b. Fomentar á personalización da educación, favorecendo o desenvolvemento de todos os aspectos da persoa concreta e individualizada.
- c. Colaborar na prevención das dificultades de aprendizaxe ou problemas de desenvolvemento persoal e social e na intervención, cando se produzan, axustando a resposta educativa ás necesidades particulares do alumnado.
- d. Favorecer os procesos de madurez persoal, de desenvolvemento da propia identidade e dun sistema de valores.
- e. Contribuír á axeitada relación entre os distintos integrantes da comunidade educativa.
- f. Resaltar os aspectos orientadores da educación: "orientación en e para a vida", atendendo ao contexto real do alumnado e ao futuro que poida proxectar para sí mesmo, favorecendo a adquisición de aprendizaxes funcionais.
- g. Promover a orientación educativa e profesional.
- h. Impulsar a acción titorial, colaborando e asesorando ao profesorado titor na planificación de actividades axeitadas ás necesidades do grupo-clase e nas actuacións individuais cos seus titorandos.
- i. Coordinar as accións de orientación e titoría do centro.
- j. Orientar e implicar ás familias na educación dos seus fillos e fillas.
- k. Potenciar a colaboración con outros departamentos de orientación da zona, co equipo de orientación específico, cos servizos sociais dos concellos e centros de saúde da zona e con calquera outra institución

pública ou privada que poida contribuír a unha millor formación do profesorado, familias e alumnado.

- I. Garantir o apoio e o acompañamento emocional do alumnado.

3. PLANIFICACIÓN XERAL E DEFINICIÓN DE ACCIÓNS PRIORITARIAS

3.1. Planificación xeral

3.1.1. **Constitución do Departamento de Orientación:** de acordo co establecido no artigo 53 da Orde do 1 de agosto de 1997 *pola que se ditan instrucións para o desenvolvemento do Decreto 324/1996 polo que se aproba o Regulamento orgánico dos institutos de educación secundaria e se establece a súa organización e funcionamento*, constitúese o departamento de orientación, cos seguintes membros:

NOME	FUNCIÓN
Gil Mosquera, Emilia	Mestra de pedagogía terapéutica
Carballo Estevez, Jesusa	Xefa do departamento de orientación Orientadora
Álvarez Outeiriño, Nuria	Orientadora
Franco Soto, María	Mestra de audición e linguaxe

3.1.2. **Orientadores:** co fin de optimizar o labor orientadora, repartiranse o traballo da ESO e do bacharelato, no réxime ordinario, por cursos. Deste xeito, no curso 2022/2023, estruturarase do seguinte xeito:

- Jesusa Carballo Estévez: xefatura de departamento e atención a 1º ESO, 3º ESO e 1º Bacharelato.
- Nuria Álvarez Outeiriño: 2º ESO, 4º ESO e 2º Bacharelato.

3.1.3. Plan de reunións dos membros do departamento: o profesorado de pedagogía terapéutica e de audición e linguaxe reunirase coas orientadoras unha vez ao mes, como mínimo (no curso actual, luns as 17:40h.). As reunións co profesorado titor celebraranse cando se estime necesario, previa convocatoria por parte da xefatura do departamento coa colaboración de xefatura de estudos.

3.1.4. Coordinación con outros membros da comunidade educativa:

- **Co equipo directivo**, de cara a promover, coordinar e facilitar o deseño e desenvolvemento das actividades de orientación e titoría, así como procurar a dispoñibilidade de espazos e tempos axeitados e recursos humanos e materiais para a execución das mesmas.
- **Co profesorado titor**, para o deseño e desenvolvemento do plan de acción titorial e o seguimento dos procesos de ensino-aprendizaxe do alumnado.
- **Co profesorado** en xeral, para organizar o proceso de ensino-aprendizaxe de xeito que se dirixa á educación integral e personalizada dos alumnos e alumnas, para asesoralos na implementación das oportunas medidas de atención á diversidade e para realizar o oportuno seguimento destas medidas.
- **Cos servizos sociais e co servizo de Menores**, para a colaboración na detección de situacións de risco dos menores e na intervención para mellorar as condicións persoais e familiares.
- **Cos departamentos de orientación dos centros adscritos** (CEIP Curros Enríquez, CEIP Manuel Sueiro e CEIP Mestre Vide): manteranse encontros periódicos co fin de unificar criterios de actuación na labor orientadora.
- **Outros**: coa asociación de nais e pais do alumnado, a través da súa presidencia; cos responsables de programas de prevención e intervención (Cruz Vermella, educación familiar do Concello, Concellería de Saúde...) para organizar actividades conxuntas dirixidas á comunidade educativa.

3.1.5. Actividades complementarias planificadas polo departamento para o curso 2022/2023: están programadas, en colaboración coa vicedirección do centro, as seguintes actividades e, ao longo do curso, pódense incorporar máis, segundo a oferta:

ACTIVIDADE	RESPONSABLES	CURSO
Programa de prevención do consumo de sustancias aditivas.	Plan Director	1º ESO
Programa de prevención do consumo de sustancias aditivas.	Plan Director	2º ESO
Programa de Educación para a saúde.	Cruz Vermella Xuventude	3º ESO
Uso responsable das TICs e as redes sociais- ciberacoso	Querote+	3º ESO
Taller de prevención de ideación suicida	USM INFANTO-XUVENIL DO CHUO OURENSE	4º ESO

3.2. **Accións prioritarias**

3.2.1. **NO ÁMBITO DA ACCIÓN TITORIAL**

3.2.1.1. **Respecto ao profesorado:**

- Aportar aos titores e titoras o material necesario para o desenvolvemento do PAT. O departamento de orientación entregará un cuestionario, que debe cubrir o alumnado, co fin de coñecer datos persoais e académicos relevantes sobre o alumnado e recoller información sobre a súa situación educativa e emocional. O profesorado titor remitirá os cuestionarios ao orientador correspondente para a súa análise e posterior entrevista co alumnado que se determine, segundo as respostas do cuestionario. Serán devoltos ao profesorado titor para que os lea e custodie.
- Colaborar na análise das necesidades do profesorado titor e demais profesorado do centro en relación ao desenvolvemento da acción titorial, así como asesoramento aos equipos e ao profesorado individual.

- Colaborar no seguimento, avaliación e revisión do PAT, como instrumento dunha educación de calidade.

3.2.1.2. *Respecto ás familias:*

- Cooperar na relación titores/as-familias para a solución de problemas que afecten aos seus fillos e fillas.
- Propor actuacións que promovan unha maior participación e implicación das familias na vida do centro e na educación das súas fillas e fillos.

3.2.1.3. *Respecto ao centro:*

- Colaborar co equipo directivo na elaboración de criterios para otorgar as titorías.
- En relación coa **promoción da convivencia e á resolución pacífica de conflitos segundo a Orde do 8/09/2021 que modifica o Decreto 229/11 sobre atención á diversidade:**
 - o Asesorar e participar no seguimento e avaliación do plan de convivencia.
 - o Colaborar na diagnose do estado da convivencia no centro.
 - o Promover a sensibilización dos distintos axentes educativos sobre a importancia da convivencia como elemento fundamental para o desenvolvemento persoal e social.
 - o Dinamizar as medidas que se propoñan para a mellora da convivencia no centro e na promoción de condutas tolerantes.
 - o Coordinar, en colaboración coa xefatura de estudos, a aula de convivencia e elaborar material específico para levar a cabo co alumnado remitido á ela.
 - o Diseñar actuacións para o alumnado con problemas continuados de conduta, levando a cabo con eles programas de intervención individuais e colectivos.

3.2.1.4. *Respecto ao alumnado:*

- Coordinar accións que favorezan o tránsito do alumnado entre etapas educativas, especialmente cando implique o cambio de centro educativo (*ver propostas no ámbito da orientación académica e profesional*).

- Asistir aos distintos grupos e niveis da ESO e BAC, para desenvolver actividades específicas de orientación previstas no PAT e no Plan de Orientación Académica e Profesional.
- Asesorar e prestar apoio individual ao alumnado segundo as demandas e necesidades que vaian xurdindo.
- Potenciar actividades formativas dirixidas ao alumnado.

No marco do Plan de Acción Titorial, no presente curso académico prográmanse as seguintes actividades a desenvolver co alumnado de Educación Secundaria Obrigatoria, por parte do profesorado titor e de profesionais externos ao centro, coa colaboración do departamento de orientación:

1º ESO:

TEMPORALIZACION	ACTUACION	BLOQUE	RESPONSABLES
1º TRIMESTRE	Acollida	Convivir	Profesorado titor
	Técnicas de estudo	Pensar	Profesor titor/a
2º TRIMESTRE	CONVIVENCIA	Convivir	Profesor titor/a
	Prevención do acoso	Convivir	Profesor titor/a
3º TRIMESTRE	Orientación académica e profesional	Decidir	Orientadora

2º ESO:

TEMPORALIZACION	ACTUACION	BLOQUE	RESPONSABLES
1º TRIMESTRE	Acollida	Convivir	Profesorado titor
	Elección de delegado/a	Convivir	Profesor titor/a
2º TRIMESTRE	Prevención do acoso	Convivir	Profesor titor/a

3º TRIMESTRE	Orientación académica e profesional	Decidir	Orientadora

3º ESO:

TEMPORALIZACION	ACTUACION	BLOQUE	RESPONSABLES
1º TRIMESTRE	Acollida	Convivir	Profesorado titor
	Uso das cortornas virtuais	Convivir	Quérote +
2º TRIMESTRE	Prevencción do acoso	Convivir	Plan Director
3º TRIMESTRE	Orientación académica e profesional	Decide	Orientadora

4º ESO:

TEMPORALIZACION	ACTUACION	BLOQUE	RESPONSABLES
1º TRIMESTRE	Acollida	Convivir	Profesorado titor
2º TRIMESTRE	Saúde mental	Benestar	CHOU
3º TRIMESTRE	Orientación académica e profesional	Decide	Orientadora

- En cada trimestre incluíranse, ademáis, actividades relativas a distintas celebracións (día dos dereitos humanos, muller, violencia de xénero, paz...).

3.2.2. NO ÁMBITO DA ORIENTACIÓN ACADÉMICA E PROFESIONAL

3.2.2.1. Respecto ao profesorado:

- Coordinar o proceso de desenvolvemento do Plan de Orientación Académica e Profesional, de acordo coas directrices establecidas pola comisión de coordinación pedagóxica.
- Potenciar a colaboración de todo o profesorado na orientación académica e profesional do alumnado, informándoo sobre as aplicacións profesionais das súas respectivas materias e asesorándoo sobre a elección de optativas e itinerarios.

3.2.2.2. Respecto ás familias:

- Orientar ás familias sobre as opcións académicas e profesionais que se lle ofrecen aos seus fillos e fillas; así como das axudas económicas para realizar os seus estudos posteriores, a través de entrevistas individuais e reunións colectivas, se é o caso.
- Ofrecer asesoramento máis específico a aquelas familias con fillos/as que presenten necesidades específicas de apoio educativo.

3.2.2.3. Respecto ao alumnado:

- Facilitar a transición da educación primaria á educación secundaria.
- Axudar o alumnado a tomar decisións sobre as distintas opcións que se lles presentan ao remate de cada curso/etapa, tanto a nivel formativo como profesional, a través do asesoramento individual e grupal.
- Diseñar e levar a cabo accións específicas que faciliten a transición do sistema educativo ao mundo laboral, con especial atención ao alumnado con necesidades específicas de apoio educativo.
- Informar sobre a formación profesional básica e sobre a valoración da experiencia laboral.
- O departamento de orientación porá a disposición do alumnado información relativa ás ensinanzas de réxime especial.

3.2.2.4. Outras:

- Asesorar a toda a comunidade educativa sobre as posibilidades que ofrece o sistema educativo, facilitando a madurez vocacional e a toma de decisións do alumnado.
- Promover a colaboración con diferentes entidades públicas e privadas en relación coa formación e información académica e profesional.
- Empregar as tecnoloxías da información e da comunicación no asesoramento e información ao alumnado e ás familias:
 - o Información na aula virtual e na páxina web do centro.
 - o Difusión do blog sobre orientación académica e profesional (blogueorientagal.wordpress.com) elaborado en colaboración con outros orientadores e orientadoras de distintos centros educativos de Galicia.
 - o Búsqueda de información polo propio alumnado, co obxecto de que adopte decisións autónomas e responsables sobre o seu futuro de formación e emprego.
 - o Difusión de experiencias e materiais.

No marco do Plan de Orientación Académica e Profesional, no presente curso académico prográmanse as seguintes actividades para levar a cabo co alumnado:

1º ESO		
BLOQUES TEMÁTICOS	CONTIDOS	RECURSOS
AUTOCONHECIMENTO	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Cualidades. ▪ Aficións. ▪ Aptitudes. ▪ Rendemento académico. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Cadernos de orientación de distintas editoriais. ▪ Cuestionarios on line. ▪ Páxina web do centro (dpto. Orientación: programa Orientaline) ▪ Vídeos. ▪ Blogs de orientación. ▪ Sesión informativa da persoa orientadora.
COÑECEMENTO DO SISTEMA EDUCATIVO	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Estrutura do sistema educativo. ▪ Características da etapa de ESO: materias de 1º, promoción e titulación. ▪ Materias de 2º ESO. 	
COÑECEMENTO DO MUNDO LABORAL	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Profesións. 	
TOMA DE DECISIÓNS	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pasos a seguir nunha toma de decisións. 	

2º ESO		
BLOQUES TEMÁTICOS	CONTIDOS	RECURSOS
AUTOCONECIMIENTO	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Cualidades/limitacións. ▪ Intereses profesionais. ▪ Aptitudes. ▪ Rendemento académico. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Cadernos de orientación de distintas editoriais. ▪ Cuestionarios on line. ▪ Páxina web do centro (dpto. Orientación: programa Orientaline). ▪ Vídeos. ▪ Blogs de orientación. ▪ Sesión informativa da persoa orientadora.
COÑECEMENTO DO SISTEMA EDUCATIVO	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Estrutura do sistema educativo. ▪ Criterios de promoción. ▪ Opcións académicas ao rematar 2º de ESO. ▪ Materias de 3º ESO. 	
COÑECEMENTO DO MUNDO LABORAL	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Profesións. 	
TOMA DE DECISIONS	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Elección de materias para 3º ESO. 	

3º ESO		
BLOQUES TEMÁTICOS	CONTIDOS	RECURSOS
AUTOCOÑECEMENTO	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Intereses profesionais. ▪ Aptitudes. ▪ Rasgos de personalidade. ▪ Análise do historial académico: motivación, puntos fortes e débiles. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Cadernos de orientación de distintas editoriais. ▪ Cuestionarios on line. ▪ Páxina web do centro (dpto. Orientación: programa Orientaline). ▪ Vídeos. ▪ Blogs de orientación. ▪ Taboleiro do dpto. orientación. ▪ Sesións informativas da persoa orientadora. ▪ Charlas informativas de persoal alleo ao centro (outros IES, Universidades, Forzas Armadas, profesionais de distintos ámbitos laborais, ...). ▪ Entrevistas individuais coa
COÑECEMENTO DO SISTEMA EDUCATIVO	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Criterios de promoción e titulación na ESO. ▪ Itinerarios académicos en 4º ESO. ▪ Opcións co título da ESO. ▪ Opcións sen o título da ESO. 	
COÑECEMENTO DO MUNDO LABORAL	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Profesións. ▪ Profesiograma. Cuestionario dunha profesión. ▪ Oposicións. 	
TOMA DE DECISIONS	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Elección do itinerario educativo e materias de 4º de ESO. 	

		pessoa orientadora.
--	--	---------------------

4º ESO		
BLOQUES TEMÁTICOS	CONTIDOS	RECURSOS
AUTOCONHECIMENTO	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Intereses profesionais. ▪ Aptitudes. ▪ Personalidade. ▪ Rendemento académico. ▪ Valores. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Cadernos de orientación de distintas editoriais. ▪ Cuestionarios on line. ▪ Páxina web do centro (dpto. Orientación: programa Orientaline). ▪ Outras páxinas web (CIUG, Consellería Educación, MEC, Universidades, ...). ▪ Vídeos. ▪ Blogs de orientación. ▪ Taboleiro do dpto. orientación. ▪ Sesións informativas da persoa orientadora. ▪ Charlas informativas de persoal alleo ao centro (outros IES, Universidades, Forzas Armadas, profesionais de
COÑECEMENTO DO SISTEMA EDUCATIVO	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Estrutura do sistema educativo. ▪ Criterios de titulación. ▪ Opcións académicas co título da ESO. ▪ Opcións académicas sen título da ESO. ▪ Bolsas e axudas. ▪ Prazos de admisión e matrícula. 	
COÑECEMENTO DO MUNDO LABORAL	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Profesións. ▪ Profesiograma. Cuestionario dunha profesión. ▪ Oposicións. ▪ SEPE (Servicio Público de Empleo Estatal)/Empresas de traballo temporal. ▪ Formación ocupacional. ▪ Proceso de inserción laboral: <ul style="list-style-type: none"> ✓ Carta de presentación. ✓ Curriculum vitae. ✓ Pruebas psicotécnicas. ✓ Entrevistas de selección. ✓ Autoemprego. 	
TOMA DE DECISIONS	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Proceso de toma de decisións: <ul style="list-style-type: none"> ✓ Identificar as diferentes alternativas. ✓ Sopesar os pros e contras de cada alternativa. ✓ Decidir e elaborar un plan de acción. ✓ Deseño do itinerario 	

	persoal.	distintos ámbitos laborais, ...). ▪ Entrevistas individuais coa persoa orientadora.
--	----------	--

1º e 2º BACHARELATO		
BLOQUES TEMÁTICOS	CONTIDOS	RECURSOS
AUTOCOÑECEMENTO	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Aptitudes. ▪ Personalidade. ▪ Rendemento académico. ▪ Intereses profesionais. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Cuestionarios on line. ▪ Páxina web do centro (dpto. Orientación: programa Orientaline). ▪ Outras páxinas web (CIUG, Consellería Educación, MEC, Universidades, ...). ▪ Blogs de orientación. ▪ Taboleiro do dpto. orientación. ▪ Sesións informativas da persoa orientadora. ▪ Charlas informativas de persoal alleo ao centro (outros IES, Universidades, Forzas Armadas, profesionais de
COÑECEMENTO DO SISTEMA EDUCATIVO	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Criterios de promoción e titulación. ▪ Cambio de modalidade. ▪ Opcións académicas co título de Bacharel. ▪ Opcións académicas sen título de Bacharel. ▪ Bolsas, axudas e premios. ▪ Prazos de admisión e matrícula. 	
COÑECEMENTO DO MUNDO LABORAL	<ul style="list-style-type: none"> ▪ O mercado laboral. ▪ Oposicións. ▪ SEPE (Servicio Público de Empleo Estatal). ▪ Empresas de traballo temporal (ETT) ▪ Formación ocupacional. ▪ Proceso de inserción laboral: <ul style="list-style-type: none"> ✓ Carta de presentación. ✓ Curriculum vitae. ✓ Probas psicotécnicas. ✓ Entrevistas de selección. ✓ Autoemprego. 	
TOMA DE DECISIÓNS	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 1º BACH: elección das materias de 2º. ▪ 2º BACH: elección de estudos posteriores ou incorporación ao mundo laboral. 	

		<p>distintos ámbitos laborais, ...).</p> <ul style="list-style-type: none">▪ Entrevistas individuais coa persoa orientadora.
--	--	--

Na ESO, estas actuacións levaranse a cabo na hora presencial de titoría, e as orientadoras tamén atenderán ao alumnado nos recreos fixados nos seus respectivos horarios.

Co alumnado de bacharelato realizaranse reunións colectivas cos distintos grupos dos dous cursos da etapa, en horas de clase cedidas polo profesorado, e asesoramento individualizado nos recreos que fixen as orientadoras.

3.2.3. NO ÁMBITO DA ATENCIÓN Á DIVERSIDADE

3.2.3.1. Respecto ao profesorado:

- Colaborar cos departamentos didácticos no deseño e implementación de medidas que favorezan o desenvolvemento persoal, social e cognitivo e para que se potencie a aprendizaxe das materias que por teren carácter instrumental van facilitar a adquisición doutros contidos curriculares.
- Asesorar e ofrecer recursos á comunidade educativa que favorezan a posta en práctica de medidas organizativas e curriculares de atención á diversidade que precisa o alumnado.
- Colaborar cos departamentos que o demanden na elaboración ou revisión das súas programacións e sobre as medidas de atención á diversidade; incidindo na necesidade de que se contemplan distintos niveis de dificultade que dean resposta á diversidade presente nas aulas.
- Fomentar a coordinación entre as ensinanzas de educación primaria, secundaria obrigatoria e postobrigatoria coa finalidade de garantir o principio de continuidade da orientación na escolarización do alumnado.
- Colaborar co profesorado na prevención, detección e tratamento de dificultades de aprendizaxe.
- Impulsar a realización, por parte do profesorado, dunha avaliación inicial do alumnado e colaborar na avaliación inicial do alumnado que inicia a educación secundaria obrigatoria, realizando as avaliacións psicopedagóxicas que como consecuencia se consideren pertinentes.
 - Asesorar aos titores/as e ao profesorado en xeral na cumprimentación da documentación académica do alumnado, en especial do que recibe medidas de atención á diversidade.

- Asesorar e facilitar instrumentos e materiais necesarios ao profesorado implicado na elaboración e desenvolvemento de adaptacións curriculares significativas e reforzos educativos.
- Levar a cabo un seguimento/revisión e modificación das medidas de atención á diversidade adoptadas, en colaboración cos titores/as e profesorado do grupo.
- Colaborar na identificación de alumnos e alumnas para agrupamentos flexibles, programas de diversificación curricular, exención de cursar a 2ª Lingua Estranxeira e ciclos de formación profesional básica.
- Colaborar co profesorado no afianzamento de hábitos de estudo e traballo que favorezan a aprendizaxe autónoma e o desenvolvemento das capacidades do alumnado, así como afianzar o sentido do traballo en equipo, a valoración das aportacións dos demais e o respecto a outras formas diferentes de pensar.
- Informar ao profesorado dos resultados das avaliacións psicopedagóxicas levadas a cabo nos cursos anteriores e das que se realicen no presente curso.

3.2.3.2. *Respecto ao alumnado:*

- Revisar os expedientes do alumnado que comeza a ESO e do que se incorpora ao centro.
- Solicitar información sobre este alumnado aos centros de orixe, canalizando a información a través dos departamentos de orientación.
- Identificar as necesidades específicas de apoio educativo.
- Levar a cabo as avaliacións psicopedagóxicas do alumnado que o precise, nos prazos de tempo que permitan ofrecerlle a resposta educativa máis axeitada.
- Elaborar e actualizar informes para aqueles alumnos/as con necesidades específicas de apoio educativo.
- Atender directamente as demandas do alumnado en relación con calquera aspecto que inflúa no seu proceso de ensinanza/aprendizaxe e/ou no seu desenvolvemento persoal e social.
- Participar no deseño e colaborar no desenvolvemento de programas específicos de aprendizaxe para o alumnado procedente do estranxeiro, dirixidos tanto ao coñecemento da lingua e da cultura como a actuar sobre as súas posibles carencias de coñecementos básicos.

- Revisar e modificar as medidas de apoio e/ou reforzo que estea a recibir o alumnado para avanzar na prevención dos problemas de aprendizaxe e na loita contra o fracaso escolar.
- Facer un seguimento do alumnado con adaptación curricular significativa e asesorar e apoiar ao profesorado na atención ao alumnado con necesidades específicas de apoio educativo.

3.2.3.3. *Respecto ás familias:*

- Promover actividades informativas e orientadoras que impliquen ás familias na consecución dos obxectivos educativos.
- Orientalas para que asuman responsablemente a educación dos seus fillos e fillas.
- Orientar ás familias do alumnado que presenta necesidades específicas de apoio educativo, de cara a conseguir o maior grao de implicación nas actividades de reforzo e apoio á aprendizaxe dos seus fillos e fillas.

3.2.3.4. *Respecto ao centro:*

- Asesorar e colaborar na revisión do proxecto educativo.
- Participar na recollida e actualización de datos sobre o alumnado con necesidades específicas de apoio educativo e sobre as medidas específicas de atención á diversidade que se están a levar a cabo no centro.
- Promover actuacións dirixidas á mellora continua da calidade.
- Favorecer unha educación intercultural e impulsar a aplicación do plan de acollida para o alumnado procedente do estranxeiro.
- Asistir ás sesións de avaliación.
- Contribuír á dinamización do funcionamento das estruturas organizativas do centro, analizando os posibles cambios que se deban introducir para optimizar a utilización dos recursos existentes.
- Colaborar co equipo de biblioteca no deseño e desenvolvemento do proxecto lector.
- Propor medidas encamiñadas a diminuír o absentismo escolar e o abandono temperán de estudos.
- Colaborar na detección de necesidades de formación permanente do profesorado do centro e dinamizar a participación dos equipos docentes en proxectos e programas de innovación.

3.2.3.5. Outras:

- Informar e asesorar a toda a comunidade educativa sobre lexislación en materia educativa.
- Asesorar aos equipos docentes e aos equipos directivos en temas de avaliación, promoción e titulación, as posibles consecuencias para o alumnado das correspondentes decisións e as opcións académicas e profesionais que delas se derivan, así como asesoramento ao alumnado e ás súas familias.
- Diseñar, en colaboración cos equipos de orientación específicos, accións de atención temperá que proporcionen respostas educativas apropiadas e adaptadas de carácter preventivo e compensador ás necesidades educativas específicas.
- Traballar cos profesionais dos servizos sociais no desenvolvemento de actividades e programas de carácter preventivo destinados a alumnos/as e/ou a pais e nais e intercambio de información recollida sobre alumnado escolarizado no centro.
- Colaborar con outros servizos da zona (Unidade de Saúde Mental Infanto-Xuvenil, centros sanitarios, gabinetes psicopedagóxicos...).

3.2.3.6. Apoio do profesorado de pedagogía terapéutica (PT) e de audición e linguaxe (AL):

- **Destinatarios:**

O profesorado de PT/AL prestará atención docente directa ao alumnado con necesidade específica de apoio educativo:

- ✓ Necesidades educativas especiais: alumnado que require, por un período da súa escolarización ou ao longo de toda ela, determinados apoios e atencións educativas específicas derivadas de discapacidade, trastornos graves de conduta ou da comunicación e da linguaxe.
- ✓ Dificultades específicas de aprendizaxe.
- ✓ Trastorno por déficit de atención e hiperactividade (TDAH).

- ✓ Altas capacidades intelectuais.
- ✓ Incorporación tardía ao sistema educativo.
- ✓ Condicións persoais ou de historia escolar.

O profesorado de pedagogía terapéutica apoiará prioritariamente a:

- ◆ Aqueles alumnos/as con medidas extraordinarias de atención á diversidade (ACS).
- ◆ Aquel alumnado que presente necesidades específicas aínda que non requira modificación dos elementos básicos do currículo; sempre que estas necesidades non poidan ser resoltas polo propio profesor/a.

A atención ao segundo grupo de alumnos/as non debe supoñer reducir a atención que require o alumnado con adaptación curricular significativa, principal destinatario das actuacións do profesorado especialista de pedagogía terapéutica.

A especialista en audición e linguaxe apoiará prioritariamente ao alumnado con necesidades específicas de apoio educativo asociadas a dificultades de tipo comunicativo-lingüístico. Unha vez atendidas estas necesidades, se aínda ten dispoñibilidade horaria, prestará atención docente directa ao alumnado con necesidades específicas de apoio nas linguas, cos mesmos criterios que o profesorado de pedagogía terapéutica.

- **Criterios específicos para a aplicación do apoio:**

- ◆ Os criterios de normalización e inclusión deben presidir todas as decisións e deberán ser compatibles co de máxima eficacia, de xeito que a intervención deste profesorado especialista farase só cando sexa a opción máis ventaxosa para o alumno/a.
- ◆ En ningún caso, o alumnado poderá recibir atención docente directa por parte do profesorado de PT/AL, sen a prescritiva avaliación psicopedagóxica.
- ◆ Trátase dunha medida reversible e poderá ter un carácter temporal ou para todo o curso académico.

- ◆ O apoio complementaré pero nunca substituirá á acción educativa ordinaria.

- ◆ Garantírase a coordinación de todos os profesionais implicados no proceso, así como a revisión periódica e sistemática das distintas actuacións.
- ◆ O traballo debe centrarse nos elementos da adaptación que son máis difíciles de abordar polo profesorado ordinario, debido á especialización que requiren ou á especificidade das tarefas, recursos, materiais, etc.
- ◆ Realízase, prioritariamente, nas materias instrumentais (Lingua Galega/Castelá e Matemáticas) e naqueles outros aspectos básicos para a adquisición de aprendizaxes (atención, memoria, razoamento...).
- ◆ O horario de apoio coincidirá co horario do grupo de referencia nas materias que se van a reforzar.
- ◆ Evítanse as saídas durante o horario semanal completo dunha mesma materia.

- **Criterios para decidir a modalidade de apoio:**

- A modalidade de apoio determinarase en cada caso en función de:
 - As necesidades detectadas.
 - As posibilidades humanas, materiais e organizativas do centro.
 - Dar prioridade ás respostas inclusivas.
- O apoio debe planificarse de forma individualizada e flexible (tanto no que se refire á modalidade como ás técnicas, actividades, número de sesións...).
- Sempre que sexa posible, o apoio realizase fora da aula ordinaria seguindo a lexislación vixente.

Avaliación e rexistro:

- ◆ A avaliación do progreso deste alumnado realizarana conxuntamente o profesorado de materia e o profesorado de PT/AL, nunha reunión previa a cada sesión de avaliación que se celebre ao longo do curso e na que decidirán as cualificacións nas materias nas que reciben apoio.

- ◆ No apartado de observacións do informe trimestral de información ás familias, o profesorado de apoio poderá incluír aqueles aspectos que considere relevante comunicar á familia.
 - ◆ A atención docente do profesorado de PT/AL, quedará rexistrada nos documentos correspondentes como RE (reforzo educativo), no caso de alumnado que non teña adaptación curricular significativa.
 - ◆ Ao final do curso elaborárase, en coordinación co profesorado, un informe final para cada alumno/a.
- **Comunicación coas familias:**
 - ◆ É importante manter un contacto periódico coas familias para informalas sobre a intervención especializada que se está a realizar cos seus fillos/as.
- **Coordinación co profesorado:**
 - ◆ Para deseñar o plan de traballo destes especialistas e garantir, deste xeito, a conexión e continuidade do traballo realizado, é imprescindible a coordinación entre o profesorado de apoio e o profesorado que imparte as materias na aula ordinaria. Con este obxecto, realizaranse reunións periódicas para concretar os contidos que se van reforzar, avaliar a evolución dos alumnos/as e adoptar as decisións oportunas.

3.2.3.7. Aportacións do departamento ao proxecto lector e ao plan anual de lectura.

- **OBXECTIVOS:**

- **Co alumnado:**

- . Promover a consolidación de hábitos lectores e escritores.
- . Incrementar a capacidade do alumnado para ler con exactitude, fluidez e comprensión.
- . Contribuír á mellora da expresión oral e escrita.
- . Favorecer o emprego da biblioteca escolar.
- . Potenciar a biblioteca como centro de recursos e fonte de información.

- . Promover a lectura como vía de acceso á información.
- . Desenvolver a autonomía do alumnado, potenciando o seu sentido crítico e selectivo en canto ás lecturas.
- . Buscar, localizar e seleccionar información en textos escritos en diferentes soportes (webs, libros, folletos, revistas...).

Co profesorado:

- . Asesorar ao profesorado no deseño e desenvolvemento das medidas recollidas no proxecto lector do centro e no plan anual de lectura.

Coas familias:

- . Impulsar o uso da biblioteca escolar, onde o departamento de orientación porá a disposición das familias libros con orientacións sobre diferentes temas relacionados coas súas fillas e fillos.

• ACTUACIÓNS CO ALUMNADO:

❖ No ámbito da orientación académico-profesional:

- Consultar textos, en soporte impreso (revistas, folletos, libros...) e dixital sobre saídas laborais e profesionais.

❖ No ámbito da acción tutorial:

- Cando se abordan os temas transversais na titoría e cando se organizan actividades para as celebracións (día da Paz, contra a violencia...), o alumnado ten que informarse, buscar e seleccionar información en libros, revistas, periódicos, internet, letras de cancións...; facer murais, debates, exposicións, reflexións escritas, entrevistas, etc.
- No programa de técnicas e hábitos de estudo abórdanse directamente actividades relacionadas coa lectura: lectura comprensiva, lectura fácil, velocidade lectora, ou aprender a facer resumos e esquemas.

❖ No ámbito do apoio ao proceso de ensino-aprendizaxe:

- Nas avaliacións psicopedagóxicas avalíanse, entre outros aspectos, o nivel lector e escritor e a expresión oral do alumnado e proporcionánselles pautas ao profesorado e as familias para tentar superar as dificultades detectadas.
- O departamento de orientación poderá proporcionar ao profesorado que imparte as dúas horas de reforzo de Lingua para o alumnado exento de 2ª Lingua Estranxeira, en 1º e 2º de ESO, material que inclúe actividades relacionadas coa lectura e a escritura.
- O profesorado de pedagogía terapéutica e audición e linguaxe traballará directamente co alumnado diferentes aspectos relacionados coa lectura (velocidade, comprensión, fluidez, exactitude) e a escritura (ortografía, grafía, exactitude e expresión escrita).

4. ESTRATEXIAS DE INTERVENCIÓN

Para o desenvolvemento das actuacións recollidas no presente Plan o departamento de orientación empregará as seguintes estratexias:

- ✓ Reunións co equipo directivo, titores/as e profesorado en xeral.
- ✓ Entrevistas individuais co alumnado e as familias.
- ✓ Charlas informativas para familias, alumnado e profesorado.
- ✓ Elaboración de material.
- ✓ Asesoramento directo ao alumnado, grupal e individualmente.
- ✓ Programas de intervención: educación sexual, prevención de trastornos alimentarios, hábitos e técnicas de estudo, orientación vocacional...
- ✓ Instrumentos e probas psicopedagóxicas para as avaliacións psicopedagóxicas (cuestionarios e enquisas sobre diversas cuestións, escalas de intelixencia, aptitudes, intereses, personalidade...).

4. CRITERIOS DE AVALIACIÓN DO PLAN

A avaliación do Plan levarase a cabo en dous momentos: durante o seu desenvolvemento, o que permitirá realizar as oportunas modificacións; e ao remate do curso, para valorar o grao de consecución dos obxectivos e propoñer melloras de cara ao seguinte.

Para realizar o seguimento e avaliación deberanse ter en conta as valoracións que se realicen:

- 📄 Nas reunións da comisión de coordinación pedagóxica.
- 📄 Nas reunións do departamento de orientación.
- 📄 Nas reunións de coordinación dos titores e titoras coa orientadora e xefatura de estudos.
- 📄 Nas reunións de claustro.
- 📄 Nas sesións de avaliación.
- 📄 Nas memorias dos distintos departamentos didácticos.

Así mesmo, dende o departamento promoverase a cumprimentación de protocolos actuais da consellería e, cuestionarios onde se analice o grao de satisfacción da comunidade educativa con dito plan.

Entre os criterios de avaliación podemos sinalar os seguintes:

- 📄 Adecuación dos obxectivos e as actuacións ás necesidades do centro e do alumnado.
- 📄 Grao de satisfacción e implicación dos diferentes membros da comunidade educativa.
- 📄 Utilización de recursos variados e motivadores.
- 📄 Adecuación dos materiais e recursos empregados.

A valoración global das accións realizadas reflectirase nunha memoria final, na que se indicará o nivel de consecución dos obxectivos previstos no plan, as dificultades atopadas e as modificacións introducidas, así como as conclusións e as propostas de mellora que deberán incorporarse no curso seguinte.

PROGRAMACIÓN XERAL DE PEDAGOXÍA TERAPEUTICA E AUDICIÓN E LINGUAXE. CURSO 22-23

1. ALUMNADO QUE RECIBE APOIO. DIFICULTADES E ÁMBITOS DE INTERVENCIÓN

Alumnos e alumnas das distintas aulas de 1º e 2º da ESO, con necesidades específicas de apoio educativo, reciben atención docente directa por parte dos especialistas de PT e AL. As medidas de atención á diversidade levadas a cabo son reforzos educativos e adaptacións curriculares (ACS).

Do mesmo modo, as materias nas que se vai intervir son Matemáticas, Lingua Galega e Lingua Castelá; así como, excepcionalmente e sempre que o as necesidades así o permitan, apoiarase as materias de Inglés, Bioloxía e Xeoloxía... Ademais, incluíranse obxectivos específicos recollidos nas adaptacións curriculares significativas e intervencións no ámbito comunicativo-lingüístico (por parte da persoa especialista en audición e linguaxe). As actuacións a realizar co alumnado serán deseñadas sempre a partires dos principios de normalización e inclusión, tal e como se recolle na normativa vixente.

Ao longo do curso irase incorporando aquel alumnado que presente algunha necesidade específica, previa valoración das orientadoras do centro.

2. ORGANIZACIÓN HORARIA

O alumnado recibe apoio nas distintas materias á mesma hora que teñen esa materia na aula ordinaria.

O horario é flexible, aberto a calquera modificación segundo as necesidades que vaian aparecendo a partir da avaliación inicial e ao longo do curso.

A continuación, inclúese o horario do profesorado de pedagogía terapéutica e audición e linguaxe:

P.T (Emilia Gil Mosquera)

	LUNS	MARTES	MÉRCORES	XOVES	VENRES
8:30-9:20	ATENCIÓN PAIS	PT			
9:20-10:10	PT	PT			
10:10-11:00	PT	PT			
11:00-11:30					
11:30- 12:20	PT	PT	PT	PT	PT
12:20- 13:10	PT	PT	PT	PT	PT
13:10-14:00	PT	PT	PT	GARDA	GARDA
16:00-16:50	PT				
16:50- 17:40	GARDA				

A.L (Maria Franco Soto)

	LUNS	MARTES	MÉRCORES	XOVES	VENRES
8:30-9:20	GARDA			GARDA	
9:20-10:10	AL			AL	
10:10-11:00	AL	AL	AL	AL	
11:00-11:30					
11:30- 12:20	AL	AL	AL	AL	AL
12:20- 13:10	AL	AL	AL	ATENCION PAIS	AL
13:10-14:00	AL	AL	AL	AL	GARDA

3. OBXECTIVOS

En relación co alumnado:

- Que cada alumno/a desenvolva ao máximo posible as súas potencialidades:
 - o Favorecer o desenvolvemento das capacidades persoais.
 - o Facilitar o acceso e desenvolvemento do currículo.
 - o Favorecer a súa integración.
 - o Fomentar o hábito de traballo diario e o estudo sistemático.
 - o Mellorar a autoestima e autoconcepto do alumnado, aumentando a seguridade en si mesmo/a e a confianza nas súas posibilidades.
 - o Favorecer o proceso de aprendizaxe autónoma.
- Dar resposta ás necesidades e intereses dos alumnos e alumnas, programando os contidos en función dos mesmos, na medida do posible.

En relación co profesorado/orientadoras:

- Participar na prevención, detección e valoración das dificultades de aprendizaxe do alumnado con necesidades específicas de apoio educativo, así como na elaboración e actualización das adaptacións curriculares significativas.
- Elaborar actividades educativas de apoio para o alumnado, así como facilitar ao profesorado materiais de apoio para o traballo na aula ordinaria.
- Coordinarse coas orientadoras e o profesorado, para que o traballo que se leva a cabo nas aulas de Pedagogía Terapéutica e Audición e Linguaxe sintonice co que se desenvolva na aula ordinaria.

En relación coas familias:

- Implicar ás familias no proceso de ensinanza para que as aprendizaxes teñan a proxección correspondente no ámbito familiar. Ésta atención realizarase por vía telefónica ou presencialmente.

Respecto ás materias de Lingua e Matemáticas:

- Mellorar a lectoescritura.

- Comprender discursos orais e escritos nos diversos contextos da actividade social e cultural.
- Usar a lingua para expresarse de forma coherente e adecuada nos diversos contextos, adoptando una actitude respectuosa.
- Empregar a lingua eficazmente na actividade escolar para buscar, seleccionar e procesar información e para redactar textos propios do ámbito académico.
- Facer da lectura fonte de pracer, de enriquecemento persoal e coñecemento do mundo e consolidar hábitos lectores.
- Aplicar con certa autonomía os coñecementos sobre a lingua e as normas de uso lingüístico para comprender textos orais e escritos e para escribir e falar con adecuación, coherencia, cohesión e corrección.
- Reforzar as operacións básicas.
- Interpretar información que conteña linguaxe matemático.
- Realizar problemas aplicando diferentes estratexias de resolución.
- Fomentar o uso das TIC no proceso de ensino-aprendizaxe.

En relación o ámbito Comunicativo- Lingüístico.

- Promover e favorecer o seu desenvolvemento personal, intelectual, lingüístico e social.
- Potenciar as aprendizaxes básicas e irrenunciabes en relación a comunicación:
- Aprendizaxe e dominio da lecto-escritura.
- Valorar a importancia da linguaxe como medio de comunicación.
- Adquirir unha actitude cooperativa.
- Obxectivos específicos:
 - Traballar a relaxación: segmentaria, total e da cartilaxe larínxea.
 - Realizar unha correcta respiración costoabdominal.
 - Aumentar a capacidade torácica.
 - Conseguir un sopro controlado.
 - Realización de exercicios articulatorios: Bucolinguofaciais, mandibulares e velares.
 - Traballar a discriminación auditiva en sons, fonemas e palabras.
 - Traballar a memoria auditiva partindo dos ritmos.
 - Traballar a percepción e memoria visual.

- Traballar a atención.
- Desenvolver as dimensións da linguaxe (forma, contido e uso).
- Traballar a orientación espacio-temporal: cores, formas, tamaño, direccionalidade, lateralidade.
- Potenciar a comprensión e expresión oral e escrita.
- Traballar a motricidade fina, grosa, coordinación óculo-manual.
- Favorecer unha boa mecánica lectora: entoación, ritmo e puntuación.
- Traballar a lectoescritura.
- Aumentar o léxico básico.
- Comprender e producir mensaxes orais e escritos de maneira coherente, atendendo ás características das diferentes situacións de comunicación.
- Construír e empregar as formas morfolóxicas e sintácticas axeitadas ao seu nivel.
- Empregar a linguaxe oral para intercambiar ideas, experiencias e sentimentos.
- Traballar hábitos de autonomía e conducta.
- Traballar contidos do entorno social e natural.

4. METODOLOXÍA

Acomodarse o proceso de ensinanza-aprendizaxe ás condicións particulares de cada alumno/a, o que poderá traducirse nunha flexibilización metodolóxica, organizativa e de cooperación profesional e familiar.

Trátase de que a cada alumno e alumna se lle ensine partindo do seu nivel de coñecementos previos e dentro da súa zona de desenvolvemento próximo respectando o seu ritmo de aprendizaxe, de maneira que cada un/ha vaia construíndo o seu coñecemento, e desenvolvéndose conforme ás súas potencialidades.

Podemos dicir que os criterios xerais para as liñas metodolóxicas a seguir son as seguintes:

- Partir dos coñecementos previos do alumnado (avaliación inicial).
- Propoñer actividades e procedementos de avaliación diversificados, adaptados aos diferentes niveis e intereses.
- Propoñer actividades que lle permitan realizar aprendizaxes partindo sempre do que xa saben.
- Aprendizaxes funcionais e significativas, potenciando a xeneralización das aprendizaxes que realizan na aula.
- Potenciar a implicación do alumnado nas aprendizaxes, incrementando a súa participación e colaboración.

Seguindo nesta liña, podemos afirmar que a atención á diversidade pasa por dous eixes fundamentais:

- ✓ Favorecer a motivación do alumnado, a súa predisposición para a aprendizaxe:
 - ✓ Aproximando os contidos curriculares aos seus intereses e á súa vida cotiá.
 - ✓ Tendo en conta os estilos de aprendizaxe.
 - ✓ Utilizando métodos activos e variados.
 - ✓ Favorecendo as interaccións positivas entre os membros do grupo-clase.
- ✓ Adeguar os contidos que se queiran ensinar ás aptitudes e dificultades de aprendizaxe de cada alumno e alumna:

- ✓ Identificando os obxectivos mínimos.
- ✓ Secuenciando os contidos por orde de dificultade.
- ✓ Secuenciando as actividades de aprendizaxe dun determinado contido partindo do concreto ao abstracto e do sinxelo ao complexo.
- ✓ Flexibilizando as estruturas materiais, os agrupamentos do alumnado no espazo e no tempo.
- ✓ Detectando rápidamente as dificultades do alumnado e facilitando as ferramentas para superalas.

A metodoloxía que se vai empregar dependerá en gran medida de:

- Os tipos de contidos a traballar.
- O nivel de autonomía do alumnado.
- Os ritmos de aprendizaxe, capacidades e intereses.
- As características do alumnado con necesidades específicas de apoio educativo.
- Das posibilidades de acceso a medios tecnolóxicos dos que dispoñan os alumnos/as e o centro.

5. RECURSOS

Os **recursos persoais** estarán constituídos basicamente por:

- Profesorado titor.
- Profesorado das materias.
- Mestras especialistas en pedagogía terapéutica e audición e linguaxe.
- Orientadoras.
- Coidadora.

Os **recursos materiais**:

- Impresos:
 - o Manuais, libros de texto, ACS de distintas editoriais, dicionarios, materiais de reforzo para Matemáticas e Língua.
 - o Revistas, periódicos, contos.
- TIC:
 - o Ordenador, aplicacións informáticas, cds educativos e materiais de diferentes páxinas educativas.
- Material funxible:
 - o Tesoiras, pegamento, rotuladores...
- Materiais manipulativos:
 - o De elaboración propia.
 - o Materiais para exercitar o soplo, relaxación...
- Materiais da aula específica:
 - o Espello.

RECURSOS NECESARIOS PARA A ENSEÑANZA A DISTANCIA E/OU A COORDINACIÓN DO TRABALLO NO FOGAR DOS ALUMNOS E COAS FAMILIAS.

- Ordenador (Aula virtual, correo electrónico, vídeos, mensaxe...)
- Teléfono (chamadas, mensaxes...)

5. AVALIACIÓN

Segundo o DECRETO 156/2022, do 15 de setembro, polo que se establece a ordenación e o currículo da educación secundaria obrigatoria na Comunidade Autónoma de Galicia, e o DECRETO 157/2022, do 15 de setembro, polo que se establecen a ordenación e o currículo do bacharelato, a avaliación da aprendizaxe do alumnado será continua e terá carácter formativo e integrador de todas as materias.

Para pór en marcha os obxectivos propostos anteriormente é necesario levar a cabo unha avaliación tanto a nivel centro como de contexto e alumnado ao longo de tres importantes momentos: inicial, continua e final.

No proceso de avaliación continua, cando o progreso dun alumno ou alumna non sexa o adecuado, estableceranse medidas de reforzo educativo que poderán levarse a cabo en calquera momento do curso, tan pronto como sexan detectadas as dificultades. Estas medidas estarán dirixidas a garantir a adquisición das competencias imprescindibles para continuar o proceso educativo.

Estableceranse medidas o máis adecuadas posibles para que as condicións de realización das avaliación de adapten aos alumnos con necesidades específicas de apoio educativo.

Realízase unha avaliación inicial no mes de outubro para elaborar os plans de intervención daqueles nenos/as que xa foran atendidos no curso anterior polas mestras PT/AL. Ao longo do curso levarase a cabo unha avaliación continua e formativa que nos proporcionará información sobre o proceso de ensino-aprendizaxe, podendo modificar diversos aspectos en función do que obteñamos.

No caso das ACS, o alumno/a será avaliado en función dos criterios de avaliación fixados nesta, e non cos mesmos criterios dos seus compañeiros/as. Ademais, realizarase un informe de seguimento trimestral xunto co titor/a co obxectivo de avaliar como van os apoios e axustar mellor as adaptacións.

Así mesmo, realizaráselle un seguimento diario que se reflectirá no diario de aula teña ou non teña ACS o alumno/a; para unha mellor coordinación do proceso de ensino- aprendizaxe na aula ordinaria e na específica. Todo o traballo será revisado periódicamente coa finalidade de modificar a resposta educativa elexida.

Elaborarase un informe final cualitativo que reflecta os obxectivos traballados, alcanzados e non alcanzados. Tamén reflectirá o modo de traballar co alumno/a, sendo punto de referencia para o curso seguinte.